

Et af udvalgets spørgsmål og justitsministerens svar herpå

Spørgsmål nr. 12:

Er ministeren opmærksom på det problem, der vil opstå ved overbrusning i stalde med dybstrøelse, som vil medføre, at vandet fra overbrusningen ikke kan løbe ud af stien, og hvilke forslag til løsning af problemet kan ministeren pege på?

Svar:

Efter lovforslagets § 4 skal der i stier til smågrise over 20 kg, avls- og slagtesvin være installeret et overbrusningsanlæg eller en tilsvarende anordning, der skal bruges til at regulere dyrenes kropstemperatur.

Ifølge bemærkningerne til § 4 kan et overbrusningsanlæg indstilles til, f.eks. når det er over en vis temperatur, én gang i timen at sende forstøvet vand ud over et bestemt område af stien. Man behøver ikke at anvende så store mængder vand, at eventuel strøelse i nærheden bliver gennemblødt.

Med den foreslåede formulering af kravet i § 4 om »et overbrusningsanlæg eller en tilsvarende anordning« kan den enkelte svineproducent vælge den tekniske løsning, der passer bedst til vedkommendes staldindretning.

Dybstrøelsesstalde kan f.eks. indrettes med en separat rensegang ved siden af dybstrøelsesarealet, hvor der er spaltegulv eller lignende, og hvor svinene kan gøde. Der kan i sådanne stalde monteres overbrusningsanlæg i rensegangen.

I anledning af det stillede spørgsmål har Justitsministeriet indhentet en supplerende udtalelse fra Danmarks JordbrugsForskning, Forskningscenter Foulum, der har oplyst følgende:

»Dansk rådgivning med hensyn til overbrusning til slagtesvin er overvejende baseret på en afprøvning under danske produktionsforhold fra 1997¹. Erfaringerne fra denne afprøvning suppleres for tiden med en erfaringsindsamling i regi af Den rullende Afprøvning, Landsudvalget for Svin. Afprøvningen fra 1997 viste, at en gavnlig effekt for smågrises og slagtesvins mulighed for varmeafgivelse opnås ved overbrusning med et

vandforbrug på 0,3-1 liter vand pr. gris pr. døgn. Vandforbruget afhænger af de klimatiske forhold, men var selv i ekstremt varme perioder mindre end 1 liter pr. gris pr. døgn. Det anslås, at ca. 75 pct. af denne ekstra tilførte vandmængde fordamper. Den mængde, der vil optræde i væskeform i stien, vil således højst udgøre 0,1-0,25 liter pr. gris.

Denne ekstra væskemængde tilført af vand fra overbrusning skal sammenholdes med, at grise i vægtintervallet fra 25-95 kg drikker 5,5-10 liter vand om dagen, hvor størstedelen udskilles gennem urin og fordampning. For en gris på 50 kg vil fordampningen under moderate temperaturforhold udgøre 1,5-2 liter, mens den resterende mængde vil udskilles i form af urin. Etablering af overbrusning vil således kun medføre en meget begrænset forøgelse af væskemængden i stien og vil næppe medføre nye eller forøgede problemer. Det skal dog generelt bemærkes, at dræning af gulvene i dybstrøelsesstalder vil sikre mod fugtproblemer.

Det skal afslutningsvis nævnes, at der såvel ud fra en velfærdsmæssig som ud fra en produktionsmæssig betragtning ofte synes at være betydelige problemer relateret til svinenes manglende mulighed for afkøling i dybstrøelsesstalde uden overbrusning.«

De betydelige problemer, der nævnes i den afsluttende bemærkning, skyldes, at svin i dybstrøelsesstalde *uden overbrusning* – i modsætning til svin i traditionelle stalder – ikke kan afkøle sig ved at lægge sig på spaltegulvet eller betongulvet. Det er derfor vigtigt, at også svin i dybstrøelsesstalde får adgang til overbrusningsanlæg eller tilsvarende anordninger.

Hvis der er opført dybstrøelsesstalde uden overbrusningsanlæg, er der i henhold til lovforslagets § 9, stk. 3, en overgangsperiode på 15 år, hvor svineproducenterne kan bygge staldene om, herunder indlægge afløb eller dræne gulvet.

¹ Litteratur herom: Pedersen, L.B., Jensen, K.H., Andersen, H.M.L., 1997. Køling af slagtesvin ved brug af overbrusningsanlæg. Meddelelse nr. 355, Landsudvalget for Svin.